

Diëtisten en patiënten over het aanbod dieetpreparaten

Wat zijn de wensen en behoeften van patiënten en diëtisten op het gebied van dieetpreparaten? Pit Actief onderzocht het op verzoek van de Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD), de Stuurgroep Ondervoeding en het Platform Patiënt & Voeding.

WAAROM DIT ONDERZOEK?

Smaak, geur, substantie en textuur van een dieetpreparaat spelen een rol in de therapietrouw bij het gebruik van dieetpreparaten. Voor diëtist en patiënt is het vaak een continue zoektocht naar dieetpreparaten die de patiënt tolereert. Voorkeuren van de patiënt kunnen immers voortdurend wijzigen, bijvoorbeeld door het stadium van de ziekte, een nieuwe behandeling of het langdurige eentonige gebruik van een dieetpreparaat. In dit onderzoek werden de voorwaarden voor een optimaal gebruik van dieetpreparaten nagevraagd bij patiënten en diëtisten. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt in contacten met overheden, politici, toezichthouders en verzekeraars.

METHODEN

Dit onderzoek werd gehouden onder alle 2.745 leden van de NVD (ongeveer 80% van alle Nederlandse diëtisten). De digitale enquête bestond uit twaalf vragen over voorschrijven, patiëntvoorkeuren, therapietrouw en aanbod. Daarnaast werden telefonische interviews gehouden met zeven patiëntenverenigingen, ouderenorganisatie KBO-PCOB en twee facilitaire bedrijven die medische voedingen leveren aan patiënten. De interviews concentreerden zich op de vragen die ook aan de diëtisten werden gesteld. Hierdoor werden de overeenkomsten en verschillen tussen diëtisten, patiënten en andere betrokkenen inzichtelijk.

RESULTATEN

Van de aangeschreven diëtisten vulden 656 de enquête volledig in (24%). Ruim 47% van de respondenten werkte in een extramurale zelfstandige diëtistenpraktijk. Bijna 35% van de respondenten werkte in een ziekenhuis. De landelijke verdeling van de respondenten was in lijn met de bevolkingsomvang in de verschillende delen van Nederland. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek:

- Binnen het voedingsvoorschrift weegt voor diëtisten de smaakvoorkeur van de patiënt het zwaarst (86%). Daarnaast spelen ook portiegrootte en textuur en/of consistentie van het dieetpreparaat een belangrijke rol. Smaak is voor patiënten zelf een nog belangrijker factor voor de keuze van een dieetpreparaat (97%).
- Smaak (die per merk verschilt) is de belangrijkste reden om tijdens de behandeling te wisselen van dieetpreparaat te (93%) (om de vereiste periode van de dieetbehandeling vol te kunnen houden).

De patiëntenvereniging over opnieuw beginnen

“Zodra de voeding gaat tegenstaan, moet de diëtist ‘uitkomst’ bieden door een nieuw pakket aan te bieden. Opnieuw beginnen kan belangrijk zijn voor de patiënt om erin te blijven geloven. Dus maak dan een nieuwe, frisse start en blijf niet doormodderen binnen een beperkt pakket.”

De patiëntenvereniging over verschillen in smaken

“Op het forum op onze site vragen patiënten regelmatig tips over gebruik van drinkvoeding en adviezen over merken en lekkere smaken. Alle tips die worden gegeven zijn zo verschillend; geen advies is hetzelfde. Iedereen beleeft drinkvoeding anders en prefereert verschillende smaken en merken.”

Het facilitair bedrijf over voorkeuren

“De diëtist bepaalt de dieetpreparaten vanuit voedingskundig oogpunt, de patiënt vanuit variatiemogelijkheden (melk, sap, soep) en smaak. Bij het afleveren van de dieetpreparaten aan huis zien we dat eigenlijk geen merk/smaak extra hoog scoort; iedereen heeft zo zijn eigen voorkeur voor specifieke drinkvoeding.”

De patiëntenvereniging over eisen aan drinkvoeding

“Patiënten met spierziekten zijn langdurig en in hoge mate afhankelijk van drinkvoeding. Door aantasting van de slikfunctie en progressie van de spierzwakte veranderen de eisen aan drinkvoeding, niet alleen voedingsinhoudelijk om de eiwit- en energiebehoefte te halen, maar ook qua dikte vanwege verslikken en het achterblijven van mogelijke resten.”

- Smaakvoorkeur varieert per individuele patiënt en laat geen eenduidig patroon zien. De voorkeur fluctueert afhankelijk van de ziekte, het ziekteverloop en het verloop van de behandeling.
- Ruim 73% van de respondenten onderschrijft de stelling ‘verandering van spijs doet eten’ waar het dieetpreparaten betreft.
- Ondersteunende factoren voor therapietrouw zijn: variatie in aanbod, keuzevrijheid van de patiënt en een breed aanbod.
- Beperking van het aanbod belemmert de therapietrouw (81%). Dat geldt ook voor een gebrek aan variatie, en beperking van de keuzevrijheid van de patiënt.
- Bij aanvang van, maar óók gedurende, de behandeling moet de patiënt kunnen kiezen uit ten minste drie merken met verschillende smaken, aldus de respondenten en geïnterviewden.

TOEPASSING IN DE PRAKTIJK

Dit onderzoek toont aan dat een ruime variëteit in aanbod van dieetpreparaten essentieel is voor de therapietrouw van patiënten en daarmee voor het slagen van de dieetbehandeling. De aanbeveling is om ten minste drie merken met verschillende smaken bij aanvang én gedurende de gehele periode van de behandeling beschikbaar te stellen.

AUTEUR

IR. ARINE DE RIDDER, PIT ACTIEF

CONTACT

ARINE.DE.RIDDER@PITACTIEF.NL

LEESTIP

- bit.ly/dieetpreparaten